

15

*štvrtkov
sv. Rity*

RITA
MEDZI
NAMI

15 štvrtkov sv. Rity

15

štvrtek
.....
sv. Rity

**RITA
MEDZI
NAMI**

Vydal © Zachej.sk, 2019

Autor © P. Juraj Pigula, OSA

Gra ika © Tomáš Kyška

Redaktorka: Zuzana Ring

Jazyková korektúra: Zuzana Hašková

Biblické citáty, pokiaľ nie je uvedené inak, sú citované podľa oficiálneho katolíckeho prekladu Svätého písma (SSV, 2016).

ISBN: 978-80-8211-041-1

Všetky práva vyhradené. Žiadna časť tejto publikácie sa nesmie reprodukovat' v akejkoľvek podobe alebo akýmkoľvek spôsobom (elektronicky, mechanicky, fotokópiami alebo iným spôsobom) bez súhlasu vlastníka autorských práv.

Úvod

Príklad a životný príbeh sv. Rity dojíma a oslovuje milióny veriacich i neveriacich na celom svete. A to aj na Slovensku. Rita z Cascie patrí medzi najdôležitejšie svätice augustiniánskej rehole, ktorá sa po 450 rokoch vrátila na Slovensko. Popri Kláštore sv. Augustína v Košiciach bol postavený a posvätený aj Kostol sv. Rity. Je to prvý kostol na Slovensku zasvätený tejto svätici.

My augustiniáni sme prišli priamo z Cascie v roku 1995 za podpory bratov a sestier z našich dvoch tamojších kláštorov. Už roky sa pripravujeme spolu s veriacimi na slávnosť sv. Rity počas tzv. štvrtkov sv. Rity. Pätnásť rokov nosila sv. Rita stigmú na svojom tele, preto sa v Cascii už tradične pätnásť štvrtkov schádzajú ľudia, aby vyprosovali milosti pre svoje rodiny, chorých, trpiacich, pre všetkých, ktorí sú v akejkoľvek núdzi. V Košiciach má táto tra-

dícia už roky svoje miesto a dnes sa ľudia navyše môžu stretávať v krásnom Kostole sv. Rity a modliť sa v podzemnej kaplnke pri vzácnej relikvii prvého stupňa.

Štvrtky sv. Rity sú teda časovo rozsiahlou prípravou na slávnosť sv. Rity, ktorú oslavujeme 22. mája a v nedeľu, ktorá po nej nasleduje. Vtedy kostol zaplavia ruže, symbol svätice z Umbrie.

Sv. Rita nám nezanechala knihy, listy ani denník. Jej posolstvom je jednoduchý a zároveň hrdinský život. Pohnutý život mladej dievčiny, matky, vdovy a zasvätenej osoby ohlasuje nesmiernu silu veľkonočného tajomstva Kristovho kríža a zmŕtvychvstania. Rita je mocným prejavom Ducha Svätého, ktorý hovorí a koná v Cirkvi a v dnešnom svete. Verím, že sa vám ho podarí rozpoznať aj vďaka týmto úvahám. Môžu poslúžiť každému, kto sa chce pripraviť na sviatok sv. Rity a získať milosti pre seba a svojich blízkych.

P. Juraj Pigula

1

I. štvrtok sv. Rity – Človek

Prečo rozprávať o žene, ktorá zomrela pred viac ako päťsto rokmi? Akú dôležitosť môže pre nás mať život ženy z dediny stratenej medzi umbrijskými horami? Len kto spozná jej príbeh, bude môcť zodpovedať úvodné otázky. Potom ako som ju spoznal ja, nemôžem o nej napísať. O žene v domácnosti, ktorej existencia nevyvolala žiadny rozruch a neprenasledovali ju paparazzi. Napriek tomu prináša veľa nádeje do srdc ľudí po celom svete.

Každý človek má svoj príbeh, pretože každý je „jedinečným a neopakovateľným slovom“, ktoré píše prst Boží. My pokrstení vieme, že v dejinách spásy sme všetci dôležití, všetci hlavní predstavitelia v Božom srdci.

Biblia je príbehom sveta a každého človeka. Ľud Izraela, ktorý putuje po púšti, je nádherným obra-

zom ľudstva kráčajúceho smerom k večnosti. Starý zákon predstavuje Boha ako strážcu Izraela. Ľud otrokov a oslobodených ho vníma ako „Pána osloboditeľa“. Ten istý ľud na ceste do prisľúbenej zeme ho volá „Zákonodarcom“. Mojžiš ho vzýva ako „Pána milosrdného a milostivého, pomalého do hnevu a plného milosti a vernosti“. Ježiš ho nazve „Otcom“. „Boh tak miloval svet, že dal svojho jednorodného Syna, aby nezhynul nik, kto v neho verí, ale aby mal večný život“ (Jn 3,16). Božie zjavenie sa deje prostredníctvom slov a faktov. Evanjelium nám predstavuje Krista ako úplné zjavenie Boha. Človek dostáva pozvanie a povinnosť odpovedať na božskú iniciatívu svojou konkrétnou snahou a angažovanosťou. Podľa ovocia skutkov človeka potom Boh požehnáva človeka verného, naopak pre neverného sa stane Božia prítomnosť zlorečením.

Vo sv. Rite z Cascie vidíme vernú kresťanku. Rita, žena spoločensky ignorovaná, duchovne nepochopená, ľudsky ľutovaná. Dnes potrebujeme práve príklad tejto ženy. Dôvod je jednoduchý: materializmus (konzumizmus), modloslužba a nezodpovednosť sú tri klamstvá, tri jedy pre našu spoločnosť, ktorá sa rozchádza s Božím zákonom. Súčasný človek sa nachádza na križovatke: Svet

spravuje a riadi Boh alebo podlosť a zloba ľudí? V „bábeli“ či zmätku našej spoločnosti sa nás zmocňuje pochybnosť alebo pokušenie myslieť si, že svet sa azda vymkol Bohu z rúk...

Som presvedčený, že nie je čas podporovať krízové výpravy, ale mnohí sa zhodneme na tom, aké potrebné je ukončiť degradáciu nášho svedomia, degradáciu svedomia človeka a spoločnosti. Cirkev, ktorá ohlasuje Božie kráľovstvo a večnú spásu, prináša kvas evanjelia. Radostná zvesť prekvasí spoločnosť, lebo podporuje obrátenie srdca, ktoré je niečo iné než Pilátovo umývanie rúk. Podporuje radikálnu zmenu života, obnoveného v duchu.

Postmoderná kultúra egoistického vlastníctva alebo „kultúra mať“ dokazuje, že túžba po šťastí ukrytá v srdci každého človeka nebude uspokojená množstvom jedla, štýlovým oblečením a všeobecne bohatstvom. Malo by byť jasné, že nie náboženstvo odcudzuje človeka, ale sklamanie z tých propagovaných hodnôt, ktoré sa nakoniec ukážu ako odporujúce ľudskej dôstojnosti a ktoré práveže produkujú smútok, pesimizmus a odcudzenie. Mohli by sme povedať, že slová Nového zákona majú pravdu: človek dodnes predáva Krista za tridsať denárov.

Pripomeňme si na tomto mieste jeden z proroc-
kých hlasov, ktorý nestratil nič zo svojej aktuál-
nosti. Ján Pavol II. napísal v exhortácii *Christifi-
deles laici*: „Zdôraznilo sa, že naša doba je dobou
,humanizmov‘. Niektoré z nich, ktoré sú ateistic-
kého a sekularistického razenia, vedú napokon ku
paradoxu poníženia a zničenia človeka; iné hu-
manizmy ho oslavujú, až to vedie ku skutočnej
modloslužbe; a sú aj také, ktoré v zhode s prav-
dou uznávajú veľkosť a biedu človeka a vyzná-
vajú, podporujú a požadujú jeho plnú dôstojnosť.
Znakom a ovocím týchto humanistických prúdov
je rastúca potreba angažovanosti. Táto je bezpo-
chyby znakom dnešného ľudstva, opravdivým ,zna-
mením doby‘, ktoré dozrieva v rozličných oblastiach
a v rozličných smeroch: predovšetkým medzi že-
nami a mládežou, a to nielen v oblasti rodiny
a školstva, ale aj v kultúrnej, hospodárskej, sociál-
nej a politickej oblasti. Tak na individuálnej, ako
aj na univerzálnej báze možno pozorovať potrebu
byť protagonistom a v určitom zmysle tvorcom
novej humanistickej kultúry.“¹

S Ježišom spása vstúpila do sveta, nastalo zmierenie
medzi Bohom a človekom, bol uzdravený rozkol

1 *Christifideles laici*, 5. Podľa www.kbs.sk, upravené autorom podľa originálu.

a ľudstvo sa dalo na cestu k „novým nebesiam a novej zemi“. Svätci nám pripomínajú, že kresťania majú vo svete vykonať veľkú misiu. Ich poslaním je sprítomniť Krista, dovoliť, aby ľudia Krista uzreli, videli, dotýkali sa ho.

„Cirkev má poverenie, aby odhaľovala svetu Božie tajomstvo, ktoré sa zjavilo v Ježišovi Kristovi. Cirkev súčasne zvestuje človeku človeka, objasňuje mu zmysel jeho existencie a otvára ho pre plnú pravdu o ňom samom a o jeho celi. Silou svojho vlastného misionárskeho poslania je Cirkev povolaná k tomu, aby slúžila človeku. Táto služba predovšetkým tkvie v nevysvetliteľnej a otriasajúcej skutočnosti, že ‚Boží Syn... sa vo svojom vtelení určitým spôsobom zjednotil s každým človekom‘. Preto je človek ‚prvou cestou, ktorú musí nastúpiť Cirkev pri plnení svojho poslania: človek je prvou a základnou cestou Cirkvi, cestou, ktorú predznačil sám Kristus a ktorá vedie nezmeniteľne cez tajomstvo vtelenia a vykúpenia‘.“²

Sv. Rita z Cascie, hoci žila na okraji spoločnosti, vedela nasledovať Krista. V Kristových šľapajach, aj keď to nebolo vždy jednoduché, kráčala celý

2 *Christifideles laici*, 36.

svoj život po ceste označenej jedinečnými odkazmi evanjelia. Viera tejto svätice nebola útekom ani hľadaním útechy a pokoja. Bola tichým svedkom, ale schopným znepokojovať svedomie mnohých ľudí. Laička z Roccaporeny zaujala v Pánovej vinici svoje miesto pokornej robotníčky.

Modlitba

Pane, začíname cestu viery a očistenia vo svetle života a príkladu tvojej svätice, sv. Rity. Ona tá úprimne milovala a žila bez kompromisov. Ona hľadala a usku-točňovala tvoju vôľu. Ona odovzdávala svetlo ra-dostnej zvesti ľuďom, ktorých stretávala. Sme tu pred tebou, Pane, ako suchá zem, ktorá očakáva vlahu tvo-jej milosti. Ochraňuj človeka dnešných čias, ukáž, že si Boh s nami, Boh kráčajúci po našom boku. Nech tvoja milosť naplní naše srdcia dôverou v tvoju pro-zretelnosť a lásku. Amen.

2

II. štvrtok sv. Rity – Zem

Každá zem má svoje krásy, obdobia a svoje príbehy. Každá zem v sebe nesie pečať Všemohúceho, pretože všetko je dielo Božie. „Hľa, utvára kopce a tvorí vietor a oznamuje človeku, čo je jeho úmysel, tvorí svitanie a tmu a kráča po výšinách zeme: Jahve, Boh zástupcov, je jeho meno“ (*Am 4,13*). Zem je matkou, je jasľami, je prirodzeným volaním ku všetkým ľuďom, aby ju strážili a spravovali, aby naplňali dielo stvorenia.

Kráčanie so sv. Ritou môže byť aj geografické a ekologické. Pochopiť príbeh tejto ženy znamená pochopiť zem, po ktorej kráčala, s ňou spojenú mentalitu ľudí z Umbrie a dôležitosť zeme pre kultúru takú vzdialenú od našej. Rita je dcérou umbrijskej zeme, jej nezameniteľných tvarov, krajiny zvanej tiež „Galilea Talianska“. Jej náboženskosť sa rodí

z hlíny umbrijskej duše, ktorá je prirodzene kontemplatívna. Umbria sa často nazýva perlou krásy pre jedinečnosť prírody, dobré jedlo a zvyšky etruskej kultúry, ktorá je vpísaná do dejín a folklóru. Je však aj perlou duchovnosti vďaka svätcom ako František a Klára z Assisi, Benedikt z Norcie, Klára z Montefalca a vďaka blahoslaveným ako Angela z Foligna, Šimon z Cascie a ďalším.

Človek priemyselnej éry žije v pohodlí bohatstva a technických vymožeností. Nielenže postupne otrávil bývanie na zemi svojím egoizmom, ale znečisťuje a neváži si svoju živiteľku – Zem. Potrebuje teda návrat k múdrosti biblického človeka, ktorý žil vo veľkom rešpekte k matke Zemi. Vyzýva k nemu aj súčasný pápež František vo svojej inšpiratívnej encyklike *Laudato si*.

V čase sv. Rity bola Cascia významným miestom spájajúcim sever a juh. Mestečko z toho dokázalo vyťažiť na poli kultúry a v sociálnej sfére hlavne vďaka obchodu, lebo tadiaľto prechádzala dôležitá apeninská cesta.

Dve duše republiky Cascia, náboženská a spoločensko-politická, sa odrážajú v ruinách pustovní a strážnych veží, ktoré je možno vidieť ako nemých